





tu, rząd rumuński ze względu na polepszenie się stosunków po między Rumunią a Rosją rozwi...

St Zjednoczone

DLACZEGO PREZYDENT HARDING UMARŁ?

Prasa amerykańska, która jeszcze ciągle zajmuje się przyczynami śmierci popularnego prezydenta Hardinga, przynosi między innymi następujące...

Z niedawnych dni Z PODRÓŻY PO RIO I SÃO PAULO.

W Rio? pięknie! Nie brak wspaniałych widoków z Pão de Açúcar, z Tyuce, o...

Polkości pi. kną rządzi stanowi Poselstwo z personelem urzędowym Poloni...

Dr. g. 'Simopomno' star, a jeszcze fermentują, Salę dla siebie ma zarezer...

Jest tam jeszcze jedna iskra p. lskiego ducha, choć ukryta w skromnej pracowni...

Tam przygotowuje się pow. i, ten znany nam już symbol pracy, pług sowy, jubileusowy dar Polonii dla Brazyli...

Kolonja São Paulo skupiała się w dniu 11-go listopada około wielkiej chwili...

O godzinie 10-tej odprawio się nabożeństwo w kościele O. O. Jezuitów, za szczególniejsem staraniem p. Antoniego...

Naturalnie w kościele O. O. Jezuitów mówno się na ulubiony temat wielkiego...

zysstwo Polskie". Jednością tylko można się odróżnić, a podzielić dawne b...

Po pułnaniu o godzinie trzeciej, przes To, p. Michał Wichan z p. Tomaszem...

Na program złożony się śpiewy, deklamacje, mowy, żywy obraz Polski Związkowej...

Znao tu pracę i troskę o tego ducha narodowego i utrzymywanie obywatel...

W tym samym dniu ks. Paweł Warkocz odwiedził w towarzystwie p. Fr. Nowi...

W poniedziałek 12-go listopada przyliczmy uwadze ludności polskiej od...

Węgole oprócz Towarzystwa Polskiego, podejmowali nas panowie Ur...

Węgole oprócz Towarzystwa Polskiego, podejmowali nas panowie Urbo...

Korespondencje

Serrinha, dnia 22 listopada 1923

W dniu 20-go listopada odbył się w naszej szkole parafialnej egzamin, w u...

Komisia szkolna wyraziła p. nauczycielowi swe uznanie i chwale, a również rodzice byli zadowoleni z postępów dzieci...

Za zarząd szkoły Prezes: Józef Mosen S. sekretarz: Wincenty Klesowski

CZYTAJ CIE

ŚWIAT PARANSKI, jedyne ilustrowane czasopismo polskie w Brazylii.

Rozmaitosci.

TRAGICZNY OBRAZEK Z CZĘSTOCIOUWY, Szalona drożyna w yajera niepomier...

że niema żadnej nadziei utrzymania przy życiu danowozyny, która dogry...

Ale tu jednak rzeń nieprzeciwnaj zaito tragedji, Rzeźnia, ojciec ochłonąwszy z pierwsze...

Była to ładny i tręgna scena, gdy chora i żę na łożu, zauważyła...

WROCIE NA SWÓJ POGRZEB, Z Nowego Jorku donoszą: S. Garret...

Przekonano się wreszcie, że zwłoki tak podobne były do Denburgha, że na...

GROCH Z CZASÓW PARANÓW Z PRZED 4000 LAT, Angielski ogrodnik Steward przy...

Ostatnie wiadomości TELEGRAM Z WARSZAWY donosi, że na posiedzeniu sejmu...

sztuczne jeziorze Glens i woda z ogromnym pędem o wysokości 10 metrów runęła na trzy miejscowości...

PARLAMENT W NORWEGII pozwolił Jezuitom na osiedlenie się w tym kraju.

DELEGAT FASZYSTÓW WŁOSKICH prof. Octavio Dinale zjeżdża w tych dniach do Ameryki...

POSEŁ ARGENTYŃSKI przy Watykanie w dłuższej rozmowie ze sekretarzem stanu kardynałem...

W BELGII udało się władzom wykryć całą sieć szpiegów niemieckich...

PREZYDENT Santa Cathariny Hercilio Luź z poradą lekarzy udaje się na 6 miesięcy do Europy...

Niemcy wobec utraty wszystkich kolonii po wojnie chcą obecnie zakupić od Holandji zachodnią część wyspy Nowej Gwinei...

Stolicą niezależnej prowincji nadrenskiej zostało miasto Koblenca; Mathos usunął się od prezydentury...

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CZŁONKÓW ZWIĄZKU POLSKIEGO W KURYTYBIE...

Baczność! Szan. Klientów! Zawiadamiam niniejszem, że mój zakład kra...

BACZNOŚĆ! Zawiadamiamy Szan. Klientów, że likwidujemy wszelkie towary...

Casa Ideal Rua José Bonifacio N. 9. Dawniej „rua fchada“ w pobliżu kościoła „Da Ordem“...

CEZARA SCHULZA W KURYTYBIE (Parana), UL. BARÃO DOSERRO AZUL N 12114...

NOWY RZĄD w Niemczech pod kierownictwem prezydenta ministrów Marksa...

KU ROZRYWCE.

PAN DOKTOR KAZAŁ. — O laboga! Po co wy tak wtrząsacie...

O n. — Wy dziewczęta macie dziwne układy w mózgu. Każda z was gotowa...

W karczmie chłopci zabawiali się gawędą. — No, kiejście tacy mądrzy...

Ma i ka: — Może się zdaje Antek, że ty moie strasnie koebasz. Antek: — Ano, jaja!

KURS PIENIEŻNY. Funct sterling 532,500, frank francuski 590 rs. lira 490 rs. dolar amerykański 104,950...

FABRYKA KAPELUSZY Avenida Dr. Vicente Machado N 21 — Curitiba — Parana.

Filip Czaban PALMEIRA — Ulica Coronel Pedro Ferreira N 5

„ALVAYOL“

Wielki do czasu św. w Wielkie Wyższe dopiero co oddany z Europy.

# HOTEL CENTRAL

Curityba - Rua Ebano Pereira N. 8  
 WYGODNE URZĄDZENIA. ... SMACZNA KUCHNIA.  
 GOSPODA O PIERWSZORZĘDNEJ OBSŁUDZE.  
 Oddziały dla rodziny Otwarte całą noc.  
 Ceny przystępne. Pokoje od 6\$ do 12\$ dziennie  
 Mieszkanie i stół za to carte, na miesiąc 250\$. Stołowanie się dla pań w sa-  
 łonych z mieszaniem miesięcznie 80\$000, bez mieszkania 60\$000.  
**Najlepszy hotel dla rodzin!**

## CARMEN A. DE DEL CARMEN



**HYGIENISTKA I MASAŻYSTKA**  
 Ukończyła INSTYTUT NAUK ROCHESTERA  
 w New Jorku w 1911 odznaczona dyplomem  
 i złotym medalem na międzynarodowej wy-  
 stawie w Paryżu w 1914. i w 1920 światowym  
 dyplomem również ze złotym medalem na wy-  
 stawie Reunite del Laboro w Medjolanie.  
 Leczy reumatyzm masażem elektrycznym,  
 wibracyjnym i ręcznym stosownie do przepisu  
 lekarskiego. Leczy uchylenie siosa kręgowego,  
 zwężenie paraliż, otyłość, uyrpepcje i roz-  
 szerzenie żołądka. — MASUJE U SIEBIE I  
 NA WEZWANIE.  
 UL. MARECHAL DEODORO N 64  
 Przyjmuje od 2 giej do 8 stej wieczorem.

## Niemieckie farby „BAYER“

dla użytku domowego celem farbowania wełnianych, bawełnianych i jedwabnych  
 materiałów, sprzedaje się we wszelkich ilościach i kolorach w sklepie  
**„Carlos Luhm“**  
 RUA RIACHUELO N. 52 — CURITYBA — PARANA  
 (Gdzie miał sklep p. Piotr Harmata).

## BACZNOŚĆ KOLONIŚCI! Cegielnia i Fabryka Dachówek

w Thomas Coelho  
 STACJA KOLEJOWA BARIGUY (PARANA)  
 poleca cegły wszelkiego rodzaju, dachówki zarówno  
 francuskie jak i inne.

Cegielnię tę, dawniej własność p. Jana Woźniaka nabyła spółka polska p. p. Jana  
 Filipaka, Józefa Rosca i innych. Obsługa zamawiających rzetelna, transporty  
 wyrobów staranne. Nadmieniamy, że dachówką francuską cegielni: Thomas  
 Coelho wyszczególniono na przedwstępnej wystawie w Kurytybie.

**Silę Herkulesa**  
 dodaje pivvo z browaru  
**ATLANTICA**  
 przewyższające vszystkie  
 inne.

## Dr. MIROSLAW SZELIGOWSKI

BYŁY ASYSTENT KLINIK EUROPEJSKICH.  
**LEKARZ I OPERATOR**  
 KURITYBA — RUA S FRANCISCO N. 25.  
 Leczy podług najnowszych sposobów.  
 WYKONUJE WSZELKIE OPERACJE CHIRURGICZNE.  
 Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie i pobyt w kli-  
 nica. Dokonuje badań i leczy promieniami Roetgena. Posiada  
 własne laboratorium do badań chemicznych i mikrosko-  
 powych oraz do badań krwi na choroby ukryte.  
**ZAMIEJSCOWYM UDZIELA INFORMACJI LISTOWNIE**

## KOLONJA C-el QUEIROZ (Amola Faca)

Przeprowadza parcelacje i udziela informacji:  
 WŁADYSŁAW RADECKI — AMOLA FACA — PARANA  
 Na kolonji ERECHIM W RIO GRANDE DO SUL udziela  
 nformacji bliższych p. BOLESŁAW WENCLEWSKI W BARRO

**Najlepszy srodek**  
 od reumatyzmu

# REUMATOL

DOSTAĆ MOŻNĄ W

## APTECE POLSKIEJ

Rua 15 de Novembro 5 — Kurytyba

## TOWARZYSTWO FRANCUSKIE ŻEGLUGI MORSKIEJ „Chargeurs Reunis“ i „Sud Atlantique“

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havre i Bordeaux.  
 Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pospiesz-  
 nymi, które odbywają podróż ze Santos do Francji w 15 dniach, oraz statkami  
 specjalnie urządzoneymi dla emigrantów którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia.  
 Statki mają do dyspozycji kabiny 3-ciej klasy.  
 Podróż z Bordeaux Le Havre czyż La Pallice do Gdańska odbywa się po-  
 ciągami francuskimi aż do Dunquerque a z Dunquerque do Gdańska statkiem  
 kompanji francuskiej „Transatlantique“. W ten sposób uniknie się różnych nadu-  
 żyz, na które nieraz bywają narażeni nasi pasażerowie na granicy niemieckiej.  
**NAJBLIŻSZY ODJAZD DO EUROPY:**

„ALBA“	15-go Grudnia	Z Rio de Janeiro
„LUTETIA“	15-go „ „	16-go Grudnia
„QUESANT“	20-go „ „	16-go „ „
„LIPARI“	3-go Stycznia	21-go „ „
		4-go Stycznia

Sprzedają biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. z. (bilie-  
 tes de chamada) załatwia i bliższych informacji udziela  
**IGNACY KASPROWICZ**  
 Avenida Luiz Xavier N. 28 — Kurytyba.

## „A VENCEDORA“

FABRYKA KARMELKÓW I CUKIERKÓW W NAJLEP-  
 SZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIJANYCH:  
 Malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, anana-  
 sowych, truskawkowych, bananowych, mlecznych i dużo innych  
 Prócz tych mam inne jeszcze gatunki specjalne, nowego  
 formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bar-  
 dzo przystępnych.  
 Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o  
 tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie

**Franciszek Łachowski**  
 28 CURITYBA — Rua Cabral N 58 — PARANA

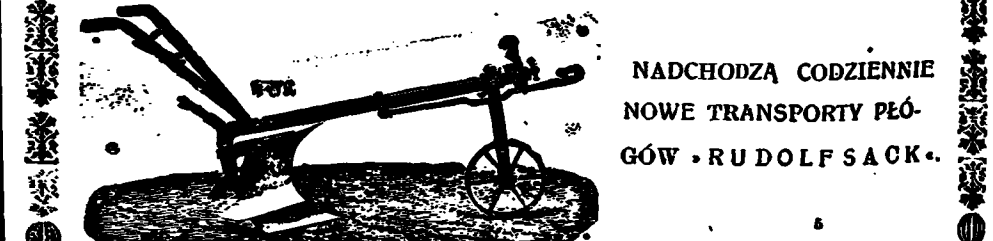
## KOLONIZACJA

Na nowej bardzo kwitnącej kolonji „Bom Sucesso“ sprze-  
 daje się pierwszej klasy ziemieherwalowe i bardzo urodzajne  
 ziemie do sadzenia.  
 Kolonja „Bom Sucesso“ jest węzłem łączącym drogi Floria-  
 nopolis -- Blumenau -- Timbo -- Itayopolis -- Mafra.  
 Nadto są do sprzedania: Fazendy 50 alkrowe, 100 alkrowe  
 i 200 alkrowe. Każda fazenda ma kemp, herwa mate i ziemię  
 uprawną. — KUPUJCIE!  
 Bliższych informacji udziela agencja kolonizacyjna.  
 Germano Ortel  
 Itayopolis, Estação Mafra, Santa Catharina. 19

## CURITYBA Casa Metal CURITYBA

CAIXA POSTAL 140 RUA 15 DE NOV. 44

**Jose Hauer Junior & Cia.**  
 WIELKI SKŁAD ŻELAZA I STALI W SZTABACH I W PEYTAOH, ŚRUB, GWÓZ-  
 DZI, BUR, ŁANCUCHÓW I INNEGO ŻELASTWA DO WOZÓW.  
**Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny**  
 LEJE, SZKEA, DRUT GŁADKI I KOLCZASTY, MASZYNY ROLNICZE I T. P



NADCHODZĄ CODZIENNIE  
 NOWE TRANSPORTY PŁÓ-  
 GÓW • RUDOLFSACK.

## FABRYKA MASZYN

**Dr. Isaias Alberti**  
 Inżynier - Mechanik

SPECJALNOŚCI: Młyny, elewatory, koła, siła i koła  
 hydrauliczne najnowszych systemów, pily różnego ga-  
 tunku i t. p. — PROJEKTY I KOSZTORYSY NA  
 ZADANIE.

Odnznaczony z okazji bulowy różnych maszyn na wystawie  
 w Brossia (Włochy) roku 1904. Dyplom honorowy z wystawy w  
 Rzymie roku 1910: złoty medal, Wyrozniony na wystawie „Cen-  
 tenario“ w Rio de Janeiro i odznaczony złotym medalem w roku 1923

**MŁYNY ZBOŻOWE.**  
 Na składzie wytwory fabryki kawy i kukurydzy.  
 NOWY TYP MŁYNKÓW DLA KOLONISTÓW.  
 Jedyny jaki pokazano na wystawie w Rio de Janeiro. Wy-  
 nazek właściciela fabryki Dr. Isaiasa Alberti. Jest to najpra-  
 ktyczniejszy, najtańszy i najlepszy młynok. Wystarczy złożyć trzy  
 śruby na przyszytych a młynok się otwiera, bez poruszania kamieni.



N. 1. Kamienie młyńskie o średnicy 88  
 centymetrów do kawy, młli i szn. Wytwarza  
 dziennie 700 do 800 kilo kawy lub 100 do 180  
 kil młli kukurydzianej.  
 N. 2. Kamienie młyńskie o średnicy 67 cen-  
 tymetrów do żyta, młli i łanego zboża. Wytwa-  
 rza dziennie 640 kilo młli kukurydzianej lub  
 150 kilo młli t. t. t.  
 UWAGA: Kamienie młyńskie wyrobione  
 są z specjalnego granitu brazylijskiego.

Curityba - Avenida  
 Assunguy N: 95 i  
 97 — Parana  
 TELEFON Nr. 670.

Kupecy i Przedsiębiorcy ogłaszają-  
 cie się w „LUDZIE“!

## „Jasełka Parańskie“

dla przedstawień w okresie Bożego Na-  
 rodzenia napisał JÓZEF STANCZEWSKI  
 2\$000 za egzemplarz, w tożnach 2 grata  
 Autor canuł tresć Jasełek na tle życia  
 polskich kolonistów w Paranie i umie-  
 jętnie wstąpił w nie zmarłych wstąpił  
 naszej Ojczyzny. Całość składa się z 3  
 aktów i 2 żywych obrazów. W urupe-  
 nieniu podano melodie pieśni, na jakie  
 śpiewać można poszczególne uścipy z Ja-  
 sełek jako też objaśnienia niektórych  
 słów mniej znanych (dotawio) w naszym  
 języku.  
 Całość przedstawia się bardzo pięknie  
 Z tresci przebiega wielka miłość Ojczyzny,  
 i utkanie wszystkiego co narodowej  
 polskie. Polecić je przeto możemy got-  
 co wszystkim nauczycielom, aby je w  
 szkołach i zakładach polskich odgrywa-  
 no, tem więcej, że nie są zbyt długie i  
 nie nudzące.

## Fabryka Pieczątek

FRANCISCO J. GONÇALVES  
 Pracza Senador Correia N 3 —  
 Curityba — Paraná.  
 Klisze, pieczątki różnego rodzaju i na-  
 miaru.  
 CENY UMIARKOWANE! CENNIKI ZA  
 DARMO!

## Padaria Reforma.

IGNACY HABITH  
 Curityba, Dr. Candido de Abreu N 61  
 —  
 Niedawczaj tanie pieczywo! Dobra  
 służba.  
 Zakup i sprzedaż wszelkich produktów  
 krajowych.

## Fabryka Cukierków

„AURORA“  
 JÓZEFA KULI  
 Wytwarza cukierki w najlepszych gatun-  
 kach i karmelki owinięte w papier (tut-  
 las) we wszystkich odmianach.  
 Ulica Martim Affonso N. 16  
 CORITYBA, PARANA, BRASIL